

LESBRIEF

BIJ **PRINSES ZONDER ERWT**
VAN **ASTRID BOONSTOPPEL**

Jonge Jury 2027

REALISTISCH

**LIEFDE
FAMILIE
IDENTITEIT & JEZELF WORDEN**

LEESFRAGMENT 1

Prinses zonder erwt van Astrid Boonstoppel

Wat het was:

hij had mooi haar

en hij keek naar me

alsof hij me kende.

Meer was er niet voor nodig

om voor hem te vallen.

Nou ja – dat, en zijn grapjes

over de stomste dingen,

over de sinaasappelpersmachines van de Appie

die altijd stuk zijn

of stukgaan

precies op het moment dat jij 'm aan het gebruiken

bent,

over *Star Wars*

en *Star Wars*-LEGO

en Taylor Swift

en haar katten:

Meredith Grey, Olivia Benson en Benjamin Button.

Hij vond het de ziekste kattennamen die hij ooit had
gehoord.

En hij hield niet eens bijzonder veel

van Taylor Swift

of van katten (wel van dieren in het algemeen).

Het was trouwens ook
zijn parfum, of hoe noem je dat
bij jongens?
Ik snoof
hem helemaal op.
Om die geur te
vereeuwigen
in mijn reukreceptoren.
Die uiteraard gewoon gelinkt zijn
aan de hersenen.
(Zoals alles
altijd
aan de hersenen gelinkt is.)

En dat

was

dat.

Lang verhaal

kort: kakmeisje Claire (uit Noord)

wordt verliefd op Wes (van Zuid).

En hij

ook op haar,

(on)gelukkig.

LESMATERIAAL BIJ PRINSES ZONDER ERWT VAN ASTRID BOONSTOPPEL 1 2 3 4

OPDRACHT 1 - EERSTE INDRUK

Lees het eerste fragment.

- Wat is je eerste indruk van het verhaal?
- Wat vind je van de vorm waarin het verhaal geschreven is?
- Claire noemt een aantal dingen die ze leuk vindt aan Wes. Gaan die dingen vooral over uiterlijk, innerlijk of beide? Bespreek je antwoord met een klasgenoot.
- Als jij iemand leuk vindt of verliefd wordt, wat vind jij dan belangrijk?
- In het fragment krijg je een aanwijzing over het verloop van de liefde tussen Claire en Wes. Welke aanwijzing is dit? Wat denk jij dat er gaat gebeuren?

LEESFRAGMENT 2

Prinses zonder erwt van Astrid Boonstoppel

Hadden jullie nooit écht ruzie,
vraag je je misschien af.

Jawel hoor.

Vaak.

Over niks en over van alles.

Of, nou ja, ruzie,
we waren het gewoon best vaak met elkaar
oneens.

Ik schreeuwde soms tegen hem
uit frustratie en ook
omdat hij altijd zo irritant
kalm bleef,
zéker als ik me
ergens over opwond.

Hij klemde zijn kaken zo hard op elkaar
dat ik ze kon horen,
bijvoorbeeld toen ik zei dat ik het hypocriet vond
dat hij claimde veel van dieren te houden
maar wel graag ging vissen (en dus dieren pijn deed),
of die keer dat hij mij verweet
al mijn kennis van de 'echte wereld'
van internet te halen
in plaats van uit het echte leven
en echte mensen (omdat ik er – behoorlijk stom –
van was uitgegaan
dat hij wel iemand zou kennen
die slachtoffer was van de toeslagenaffaire
– alleen omdat hij toevallig op Zuid woonde).

Meer dan eens leek hij mij elitair
en misschien zelfs een beetje
wereldvreemd te vinden
al zei hij dat nooit hardop
(en al helemaal niet op die manier).
Soms vond ik hem te direct en te plat
en dat vertelde ik hem ook.
LUID.

Kijk.

Uiteindelijk deed dat er allemaal
vrij weinig toe
want ik wist
dat we het hoe dan ook
weer zouden goedmaken.

Omdat het nu eenmaal zo was
dat ik het liefst

de hele tijd bij hem in de buurt wilde zijn
en hij (gelukkig!) ook
bij mij,

dat ik aan niets anders meer kon denken
dan aan hem
en hij aan mij,

dat ik, nou ja,
continu misselijk was en blij en een beetje bibberig
(maar op een goede manier)
en dat mijn huid tintelde en mijn vingers brandden
nadat ik hem
aangeraakt had (of hij mij) en dat ik thuis zelfs
opgewekt de vaatwasser uitruimde, dus, nou ja,
eigenlijk de liefde,

zeg maar,
dat ik verliefd was.

Dat ik hem
en
dat hij
mij

het liefst

Sorry, is dit te
zoet
voor je?

Ha!

Jammer dan.

LEESFRAGMENT 3

Prinses zonder erwt van Astrid Boonstoppel

Exact twee weken na het feestje van Mira

vroeg Wes of hij mijn ouders kon ontmoeten.

Het leek hem wel leuk, zei hij,

om te zien waar ik woonde,

waar ik vandaan kwam,

wie Robert en Beatrice waren.

Leuk?

Ik had net een slok water genomen, waarin ik me bijna

verslikte,

en lachte hem toen

recht in zijn gezicht uit.

Dat lijkt me niet zo'n goed idee, zei ik,

bovendien is het véél te snel.

Red flag, zei Lynn erover.

Classic lovebombing, *Claire*.

Te snel. Ongezond.

Maar Wes liet zich niet afschepen.

(Waarom hij zo zelfverzekerd was
is me een raadsel.)

Ik probeerde uit te leggen

hoe neerbuigend mijn ouders soms

spraken over mensen die

niet op hen leken

en ergens anders woonden

of die andere ideeën hadden

dan zij

maar dat leek Wes weinig uit te maken.

Wat is het ergste wat er
kan gebeuren? drong hij aan.
En: ik zal heus niets doen
waarvoor jij je hoeft te schamen.
Ik schudde beslist mijn hoofd.
Nee.
Nog niet.
Te vroeg.

Pas toen Lucas me beloofde er ook bij te zullen zijn
durfde ik het aan.
Die zou de aandacht afleiden
als dat nodig was.

En,
 eerlijk is eerlijk,
ik had me druk gemaakt om niets.
Mijn ouders waren verrassend vriendelijk tegen Wes,
dat moet ik ze nageven.
Mijn vader bromde misschien wat meer
dan normaal,
en stelde een paar tenenkrommende vragen
over het werk van Wes' ouders, over
Wes' ambities,
maar verder viel het
me alles mee.

Wat hielp, was dat Wes
ontzettend charmant was
en ontspannen
– maar vooral
volwassen. Alsof hij
niet met mijn ouders praatte
maar met gelijken.

Ook bleek hij verstand te hebben
van veel meer dingen
dan ik wist,
waaronder auto's
 (ik zag dat mijn vader dat leuk vond).
Bij het afscheid aan het einde van de avond
sloeg mijn vader Wes
drie keer
hard op zijn rug,
alsof hij met elke klap
zowel zijn dominantie
als zijn goedkeuring aan hem overbracht.

Prima jongen, zei mijn vader niet onopgewekt
nadat hij de voordeur achter Wes had dichtgetrokken.
Harde werker.
Niks mis mee.

Mijn moeder knikte en zei:
ik geef toe,
ik had iets anders verwacht
(ze bedoelde: iets vreselijks)
maar hij kwam sympathiek over, zei ze
en hij gedroeg zich erg correct.

Ja, natuurlijk snap ik hoe

uit

de

hoogte

dat klinkt (en ook is)
en toch
viel er een last
van mijn schouders
toen mijn ouders Wes accepteerden
(of in ieder geval deden alsof)
als mijn vriendje.

Dat Wes' ouders een paar dagen later
veel lastiger publiek zouden blijken te zijn
dan de mijne, daar hadden we
allebei niet meer op gerekend, denk ik.

Het was vooral

de moeder van jouw vader

(Let je nog op? Ja, dat is jouw oma)

die mij

verschrikkelijk vond:

te kakkerig

te tuttig

arrogant misschien ook?

Zéker niks voor haar zoon

(al zei die zoon van haar later tegen me dat het wel meeviel,

ik wíst dat ze me afkeurde).

Toen Wes zei

dat hij me wilde voorstellen

aan zijn ouders

namen we de trein

en daarna een bus

naar de camping.

Zeker nadat Wes mijn ouders zo soepel voor zich had
gewonnen

had ik er ook wel vertrouwen in

dat het met die van hem

net zo zou gaan.

Ik bedoel, hun zoon was overduidelijk

gek op mij dus

waarom zouden zij

er anders over denken?

(Ik denk dat dat mijn eerste fout was.)

Ik zal eerlijk zijn,
het kampeerleven kende ik
vooral van TikTok en Instagram;
van twintigers en dertigers
die in een pastelkleurig Volkswagen-busje
de wereld rond reisden,
langs azuurblauwe baaien
en zachtroze stranden,
op afstand werkend in de marketing of communicatie,
of levend van een passief inkomen
(geen idee wat dat is verder
of hoe je eraan komt).

De camping waar Wes' ouders verbleven
leek daar in geen enkel opzicht op,
er vielen geen Volkswagen-busjes
en al helemaal geen
twintigers of dertigers op laptops
te bespeuren.

Wat ik wel zag:
wasrekken vol friskewassen lakens,
complete tuinsets, enorme barbecues die ook die middag al
volop in gebruik waren,
buren die elkaars fietsen leenden en gedag zwaaiden
bij het passeren, maar vooral:
een heleboel opgeruimde vijftigers, zestigers
en zeventigers. Net als Wes' ouders.

Wes' moeder Sandra was hartelijk, geïnteresseerd
en stelde ongelooflijk veel vragen.

*Waar woon je precies in Noord? Wat doen je ouders? Je broer
studeert al? Die woont niet meer thuis? Dus je eet geen vlees?
Nooit? Ook geen kip? Dat had Wes wel even mogen zeggen.
Cees, hebben we ook iets anders voor op de barbecue? Loop jij
anders even naar het winkeltje? Dan let Wes wel even op het
vuur hier.*

Helaas kan ik
me het exacte moment
nog voor de geest halen
waarop ik me realiseerde
dat wat ik voor warme belangstelling van Wes' moeder
had aangezien in feite pure
verwarring was.

Niets van wat ik vertelde
paste bij Sandra, haar man, of
haar zoon. Niets van wat ik zei
begreep ze
al leek ze me
met al haar vragen
wel te willen begrijpen en
doorgronden. Haar ogen helder,
net als haar stem. Weinig ontging
deze vrouw.

*Wat heb jij voor bijbaantje? Werk je niet? Wat doe je dan op
zaterdag? Hockey? Dat duurt toch niet de hele dag? En hebben
die nu geen zomerstop? Hoe zien je ouders dat? Vinden zij het
oké dat je geen baantje hebt?*

Pas toen ze me vroeg naar wat ik vond van
de camping (en ik naar waarheid antwoordde dat
die anders was dan ik me van tevoren had voorgesteld)
begon het me te dagen.
Ik deed nog een onhandige poging om me te herstellen,
veranderde van onderwerp, vroeg naar de caravan
en hoe zij en Cees die helemaal zelf hadden opgeknapt,
maar ik wist dat ik het al verpest had. Dat ik me
nog tijdens het gesprek gruwelijk begon te schamen
voor mijn eigen zelfingenomenheid
(en ik een paar zweetdruppels langs mijn rug naar beneden
voelde glijden)
hielp niet. Dat Wes het allemaal liet
gebeuren ook niet.

Wat verwacht je eigenlijk van
mijn zoon? Sandra knipoogde erbij
alsof ze een grap maakte
maar bleef me vervolgens ernstig aankijken
en ik wist direct
dat ze het meende,
dat ze wilde snappen wat het was
tussen ons
of het serieus was
of ik een spelletje speelde
of het tijdelijk was en vooral
of ik zijn hart zou breken.

Ik zat er

best wel mee

(het was de eerste keer
dat de moeder van een vriendje
mij niet meteen
geweldig vond)

maar Wes leek zich

er niet druk om te maken.

Hij was er totaal van overtuigd dat het
wel weer goed zou komen: ze zou vanzelf
bijtrekken, zei hij, zo was ze
gewoon.

En zijn vader had toch
aardig gedaan? Nou dan.

Nou.

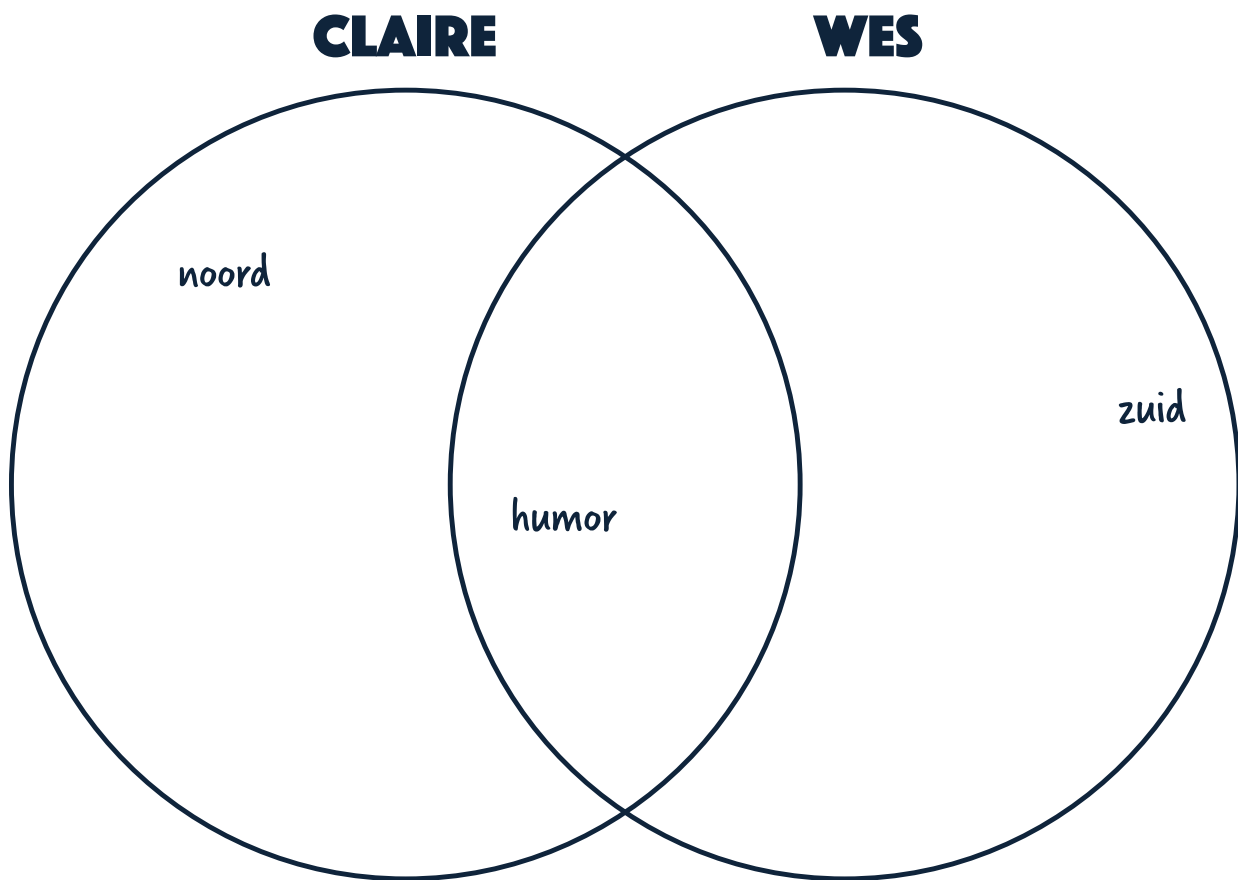
Dan.

(Dit was allemaal
vóór de echte ellende
begon natuurlijk, hè,
dat snap je. Toen had ik
nog de luxe om me druk te maken
om dit soort zaken.)

OPDRACHT 2 - BIJ ELKAAR PASSEN

Lees het tweede en derde fragment.

- Het boek is geschreven in 'vrij vers'; een verhaal verteld in dichtvorm. De vorm ondersteunt of versterkt de inhoud. Geef twee voorbeelden waarin voor jou de vorm iets toevoegt aan het verhaal. Je mag alle leesfragmenten gebruiken.
- Vind je de vrije versvorm en het verhaal goed bij elkaar passen? Leg je antwoord uit.
- In de leesfragmenten gaat het behalve over de liefde tussen Wes en Claire ook over hun verschillen. Maak een overzicht:
 - Welke verschillen of tegenstellingen zijn er? Zet het in de cirkels van Wes en Claire.
 - Wat verbindt Wes en Claire? Zet het in het midden, waar de cirkels elkaar overlappen.

- Geef een voorbeeld van iets waarin Claire en Wes elkaar ondersteunen of versterken.
- Vind je Claire en Wes goed bij elkaar passen? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 3 - BESLISSEN, HOE DOE JE DAT?

Doordat Claire en Wes niet veilig vrijen, raakt Claire per ongeluk zwanger. Dit brengt ze in een ingewikkelde situatie, waarin ze een moeilijke beslissing nemen.

- Bespreek de vragen met een klasgenoot. Leg je antwoorden steeds uit. Wat vinden jullie:
 - Maken Claire en Wes uiteindelijk de beslissing, of doen vooral de ouders dat?
 - Maakt Claire of Wes de beslissing alleen, of doen ze het samen?
 - Is iedereen het eens met de beslissing?
- Het verhaal is achteraf geschreven vanuit Claire, gericht aan het ongeboren kindje. Wat zou deze manier van schrijven kunnen zeggen over hoe Claire terugkijkt op haar beslissing, denk je?
- Hoe maak jij keuzes op moeilijke momenten? Doe je dat alleen of met iemand samen? Licht je antwoord toe.

OPDRACHT 4 - MET WEINIG WOORDEN

Doe deze opdracht met een klasgenoot. Bespreek samen de antwoorden.

Voor in het boek zegt de uitgever van het boek:

‘Hoewel het misschien makkelijk lijkt, is het ontzettend knap om met zo weinig woorden (voor de nieuwsgierigen onder ons: dit zijn er in totaal iets meer dan 10.000), een verhaal te schrijven waar je de personages leert kennen, met ze mee gaat leven én waar ook een belangrijke plot (én boodschap) in zit.’

- Ben je het eens met de uitgever dat je de personages leert kennen en dat je met ze mee gaat leven (ook al is het beschreven met relatief weinig woorden)? Leg elkaar uit waarom je dat vindt.
- Wat is volgens jullie de plot van het verhaal?
- En wat is volgens jullie de boodschap?

LEESFRAGMENT 4

Prinses zonder erwt van Astrid Boonstoppel

De stad

was die zomer op haar best.
Licht, luid en veel zachter dan normaal.
Alsof de komst van de zon
na maandenlange afwezigheid
ook het humeur van de mensen op straat
verwarmde.

Twee mannen in oranje
reflecterende hesjes
zaten op stoelen in de schaduw
gemoedelijk, naast elkaar.
Misschien waren ze
behalve collega's
ook vrienden.

Ik geloof niet dat mijn moeder
ze opmerkte maar ik zag hoe ze
van een afstandje
de voortdurend water spuitende slang in de gaten hielden
die de Mathenesserbrug af moest koelen
om te voorkomen dat hij
door de hitte niet meer
zou werken.

Fietzers remden af voor het plots opdoemende obstakel
 (die hadden duidelijk
 het bordje niet gelezen)
tot ze doorkregen dat ze er best overheen
konden rijden – voluit, zonder aarzeling.
Eigenlijk net zoals wanneer je over tramrails fietst:
als je het meent,
komt het vanzelf goed.

De mannen in hun hesjes
knikten die angstige fietsers goedmoedig toe.
Alsof ze wilden zeggen: toe maar,
ga maar.
Je hoeft niet bang te zijn.

Trouwens, voordat je het verkeerde idee krijgt:
 ik ben wél bang.
Niet vanwege die waterslang
maar vanwege het andere, dat wat komt,
 en toch
hielp het, de vriendelijke blikken
van de mannen in hun hesjes,
al was het maar
voor even.

OPDRACHT 5 - IMPRESSIES

Lees het laatste fragment.

- In welke stad speelt het zich af? Hoe kun je dat weten, of hoe kun je daarachter komen?
- Dit fragment geeft een indruk van de stad op dat moment. Welke woorden en/of gevoelens komen in je op bij het lezen van dit fragment?
- Je kunt het verhaal van *Prinses zonder erwt* zien als flarden en indrukken van gebeurtenissen die samen een verhaal vormen. Je zou het impressionistisch kunnen noemen. Het impressionisme was een kunststroming (eind 19e eeuw) waarin kunstenaars zich richtten op beleving van het moment, en het gevoel daarbij. Ze wilden een indruk (impressie) geven van wat ze zagen, met veel aandacht voor licht en kleur. Vind je deze beschrijving passen bij het laatste fragment? En bij het boek? Leg je antwoord uit.
- Zoek in de mediatheek of op internet een aantal voorbeelden van impressionistische kunstwerken.
- Spreekt deze stijl je aan? Waarom wel, of waarom niet?

Kies een van deze twee opdrachten:

- Maak een impressionistisch werk (tekening, schilderij, bouwwerk, muziekstuk, ...) dat past bij het leesfragment over de stad. Probeer jouw indruk en gevoel bij het fragment over te brengen. Maak er een bordje bij zoals in een museum, met daarop de titel van het werk, de naam van de maker, het jaartal en een korte toelichting op het werk.
Je mag ook een ander fragment uit het boek kiezen. Geef het fragment er dan ook bij.
- Schrijf een vrij vers van een paar pagina's over de stad waar je woont, je school, een gevoel, een gebeurtenis, of iets anders waar je een indruk van wilt geven.
Bedenk eerst waarover en wat je wilt schrijven. Denk na over hoe je het wilt verwoorden. De uitgever zegt over de manier van werken: 'Boonstoppel heeft over elke zin en over ieder gekozen woord ontzettend goed nagedacht: hoe moet het worden opgeschreven? Zal ik een synoniem gebruiken? Waar moet ik de zin afbreken? Alles in dit verhaal staat op exact de goede plek.'

IS DIT BOEK JOUW FAVORIET?

Breng jouw stem uit via jongejury.nl/stemmen

JONGE JURY DOORLEESTIPS

Genoten van dit boek? Dan wil je deze niet missen:

Iets van mij – Caja Cazemier

Je bent 16 en raakt zwanger. Wat doe je en hoe ga je om met de gevolgen?

De kleuren van de zee – Mirjam Bruijstens

Over lange zomeravonden met kleurrijke vrienden en verwarrende gevoelens.